

Nationaal rapport: België

Because there is more to do

Hoe kunnen farmaceutische bedrijven beter inspelen op de gezondheids- en welzijnsbehoeften van patiënten?

We hebben enquêtes gehouden onder zorgvragers, zorgverleners, patiëntenvertegenwoordigers en medische professionals in België, om beter te begrijpen wat we nog meer kunnen doen. Dit verslag is een samenvatting van die bevindingen.

Wij luisteren

Wij hebben je gehoord

Laten we samen handelen!

Wat kunnen we nog meer doen om Belgische patiënten tijdens hun behandelingstraject te helpen?

Uitkomsten van de deep-dive enquête onder patiënten en medische professionals in België

De missie van Bristol Myers Squibb is het ontdekken, ontwikkelen en afleveren van innovatieve geneesmiddelen die patiënten helpen ernstige ziekten te overwinnen. Maar we zijn er vast van overtuigd dat we meer kunnen doen - **naast het leveren van innovatieve medicijnen** - om patiënten en hun dierbaren te helpen. Het is deze overtuiging die heeft geleid tot de oprichting van het initiatief *"Because there is more to do"*.

Het begint allemaal met luisteren

Tijdens deze reis om de behoeften van mensen te ontdekken en wat onze bredere rol in de samenleving zou kunnen zijn, hebben we ons opengesteld voor de mening van de mensen door middel van een reeks enquêtes.

Wij wilden leren

- Wat zijn de uitdagingen in de gezondheidszorg en on vervulde behoeften van mensen en hun dierbaren?
- Wat kan er gedaan worden om het leven van mensen te verbeteren en een grotere bijdrage te leveren?
- Hoe kunnen farmaceutische bedrijven beter helpen om hen te ondersteunen?
- Wat is de mening van de mensen van farmaceutische bedrijven en hun rol in de samenleving?

Wat je ons vertelde

- Dit verslag bevat de bevindingen van de Belgische enquête onder patiënten en medische professionals.*
- Er is ook een openbare enquête** in de hele EU gehouden, hieraan konden mensen uit acht landen deelnemen. Lees hier het [verslag van de publieksenquête](#).

Wat is de volgende stap?

Bedankt dat je de tijd nam om je gedachten en ideeën te delen en voor je transparantie en eerlijkheid. Je inzichten zullen tot nieuwe benaderingen leiden. Deze enquête is het startpunt voor een diepgaander engagement met patiëntengroepen en de zorggemeenschap in België. Wij zullen nu samen met de partners ideeën onderzoeken voor nieuwe initiatieven en activiteiten die beantwoorden aan de behoeften die de mensen hebben geuit.

De 'Because there is more to do' enquête:

*De enquête onder patiënten en professionals in België was gebaseerd op twee anonieme online enquêtes: een met feedback van 120 huisartsen, cardiologen en oncologen; een andere met reacties van 30 oncologie- of atriumfibrillatiepatiënten, en verzorgers van patiënten met deze aandoeningen. Daarnaast werd verkennend kwalitatief onderzoek gedaan met belangengroepen van patiënten, om meer inzicht te krijgen.

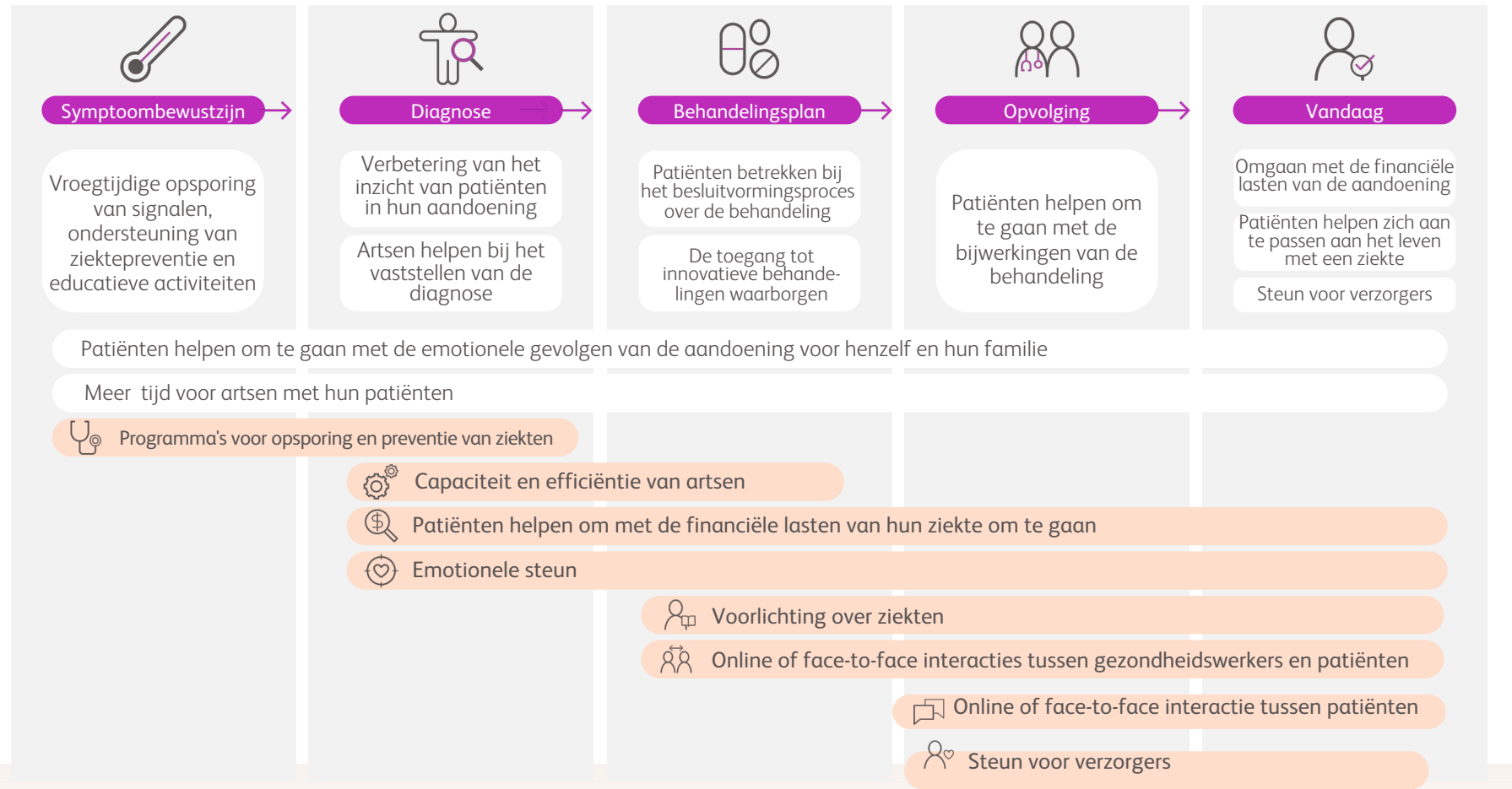
Voor meer details over deze enquête wordt verwezen naar [de bijlage](#).

** Aan de publieksenquête werd deelgenomen door respondenten uit België, Oostenrijk, Denemarken, Finland, Nederland, Noorwegen, Zwitserland en Zweden.

Syntheseverslag Deep-dive: enquête onder professionals en patiënten

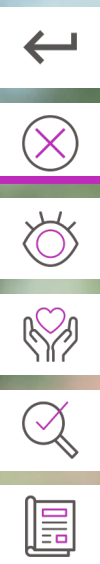
Wat zijn de
huidige onbeantwoorde noden?

Hoe kan de farmaceutische
industrie samenwerken om
patiënten te helpen en deze
uitdagingen aan te gaan?

Syntheseverslag Publieksenquête Wat je ons vertelde

Lees het volledige [verslag van de publieksenquête](#)
(geconsolideerde resultaten van 8 Europese markten).

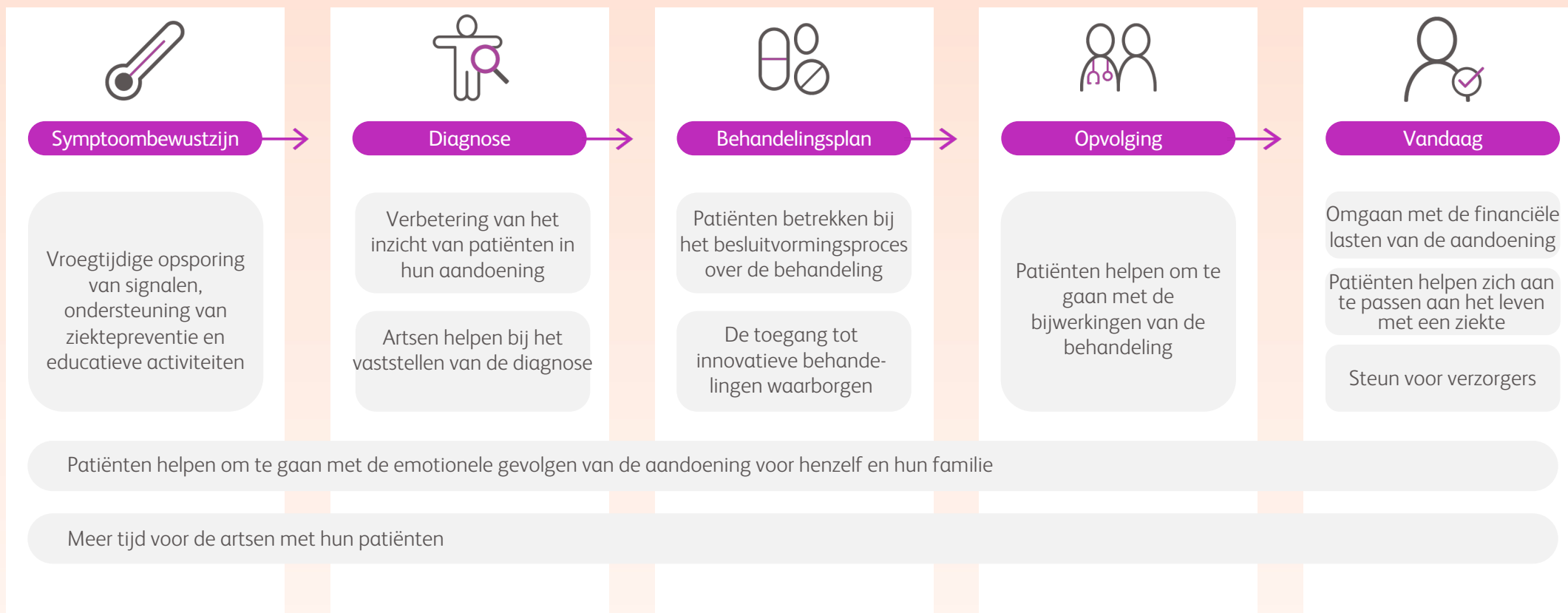

Onbeantwoorde noden

Vaststellen van de belangrijkste behoeften tijdens het behandelingstraject van de patiënt

Onbeantwoorde noden

Tijdens het hele behandelingstraject van de patiënt zijn er uiteenlopende behoeften, afhankelijk van de precieze omstandigheden en toestand van de individuele patiënt. Patiënten, patiëntenverenigingen en artsen in België beschouwen echter de volgende gebieden als belangrijke behoeften tijdens het hele patiëntentraject.

Onbeantwoorde noden

Sommige gezondheidswerkers zouden graag zien dat de farmaceutische industrie investeert in educatieve initiatieven voor ziektepreventie

Van de beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg die aan de enquête hebben deelgenomen en die van mening zijn dat farma moet investeren in lokale activiteiten* zou

19%

het liefst zien dat farma investeert in
**“ondersteuning van educatieve
initiatieven voor ziektepreventie”.**

(uit een lijst van 10)

* Van degenen die aangaven het ermee eens te zijn dat farmaceutische bedrijven activiteiten in samenwerking met patiëntengroepen moeten steunen, activiteiten in samenwerking met andere farmaceutische bedrijven moeten steunen of patiënten moeten steunen die verder gaan dan een medicamenteuze behandeling (op een vijfpuntsschaal, uit een lijst van 11 items, n=119).

**Patiënten-
verenigingen**

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntenverenigingen die aan ons onderzoek hebben deelgenomen, hebben hulp nodig bij het vergroten van de kennis over ziekten als geheel en van de kennis over beschikbare/nieuwe behandelingen voor patiënten in het bijzonder. De manier waarop de groepen waarmee wij in het kader van ons onderzoek hebben gesproken, ernaar streven de kennis te vergroten, kan variëren naar gelang van de patiëntengroep waarvoor zij zich inzetten. Sommige groepen richten zich bijvoorbeeld op de bewustmaking van een bepaalde kankersoort, en lobbyen daaromheen.

Kwalitatief onderzoek

Onbeantwoorde noden

Het stellen van een diagnose behoorde tot de meest voorkomende top-5 uitdagingen voor artsen

55%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste "het bepalen van de diagnose" in hun top 5 van meest uitdagende fasen voor het managen van patiënten.
(uit een lijst van 28)

Patiëntenverenigingen

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntenverenigingen maken uit eigen ervaring ook op dat het moeilijk kan zijn om tijdig een juiste diagnose te stellen. Sommigen melden dat de diagnose lang op zich laat wachten, wat de prognoses kan verslechteren. Lobbyen voor voorlichting en testprotocollen is waar de farmaceutische industrie zou kunnen helpen.

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Onbeantwoorde noden

Zowel zorgverleners als patiënten erkennen dat voorlichting over ziekten een uitdaging kan zijn

Medische professionals

23%

van de artsen die aan de enquête hebben deelgenomen, zou naast het verstrekken van geneesmiddelen of een operatie, hun patiënten meer willen kunnen ondersteunen met **“voorlichting van de patiënt over zijn aandoening”**.

(uit een lijst van 28)

Patiënten & verzorgers

23%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos **“inzicht in de aandoening”** als een van de vijf moeilijkste fasen van hun aandoening.

(uit een lijst van 23)

Patiëntenverenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

De meeste patiëntenverenigingen die aan ons onderzoek hebben deelgenomen, zijn zich bewust van de moeilijkheden die patiënten ondervinden om hun ziekte te begrijpen; daarom **streven zij ernaar hun kennis en bewustzijn te vergroten en de patiënten op verschillende manieren voor te lichten.**

“Als je in die fase van de diagnose zit, overvalt je natuurlijk veel. En er komt veel info binnen, maar er gaat ook veel verloren.”

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Onbeantwoorde noden

Artsen vinden het bespreken van behandelingsopties een uitdaging; patiënten en verzorgers waarderen meer steun

Medische professionals

21%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste "het bespreken van behandelingsopties met de patiënt" in hun top 5 van meest uitdagende fasen voor het managen van patiënten.
(uit een lijst van 28)

Patiënten & verzorgers

27%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen noemde "geraadpleegd worden of zeggenschap krijgen bij beslissingen over behandeling" als een top 5 gebieden waarop zij meer steun hadden gewild.
(uit een lijst van 23)

Patiëntenverenigingen

Inzichten van patiëntenverenigingen

Bij sommige patiëntenverenigingen die aan ons onderzoek hebben deelgenomen, stellen patiënten en hun naasten vaak vragen over huidige en toekomstige "behandelingsmogelijkheden" waarop zij soms niet goed weten te antwoorden.

"Medicatie werkt niet bij iedereen op dezelfde manier, mensen moeten er altijd heel voorzichtig mee zijn."

Kwalitatief onderzoek

Onbeantwoorde noden

Artsen zouden patiënten meer willen helpen om toegang te krijgen tot innovatieve behandelingen. Patiënten zeggen dat de toegang tot deze behandelingen een top 5 uitdaging is

24%

van de artsen die aan de enquête hebben deelgenomen, zou hun patiënten meer willen kunnen ondersteunen met **"toegang tot innovatieve behandelingen"**.

(uit een lijst van 28)

27%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen noemt **"toegang tot innovatieve behandelingen"** als een van de top-5 gebieden waar zij meer steun op prijs zouden hebben gesteld.

(uit een lijst van 23)

Onbeantwoorde noden

Alle belanghebbenden zien bijwerkingen van de behandeling als een gebied waarop patiënten en artsen ondersteuning nodig hebben

21%

van de artsen die aan de enquête hebben deelgenomen, zou hun patiënten meer willen kunnen ondersteunen bij **“het beheren van bijwerkingen van de behandeling”**.
(uit een lijst van 28)

37%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête plaatste **“leven met de bijwerkingen van de medicatie”** bij de vijf meest uitdagende stadia van hun aandoening.
(uit een lijst van 23)

Patiëntenverenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntenverenigingen die aan het onderzoek hebben deelgenomen, geven aan dat **het voor patiënten een uitdaging kan zijn om naast de ziektesymptomen ook met de bijwerkingen van de behandeling om te gaan.**

“Het interpreteren van de symptomen is soms heel moeilijk, maar het is een heel belangrijk iets en het is ook iets waar mensen vaak mee te maken hebben.”

Kwalitatief onderzoek

Onbeantwoorde noden

De financiële gevolgen van een ziekte zijn een uitdaging die door sommige patiënten en verzorgers wordt genoemd, maar niet door patiëntengroepen waarmee we spraken

20%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen, plaatste **"omgaan met de financiële lasten als gevolg van een ziekte"** bij de vijf meest uitdagende fasen van hun ziekte.
(uit een lijst van 23)

23%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen koos **"omgaan met de financiële lasten als gevolg van een ziekte"** als een van de top 5 gebieden waarop zij meer steun hadden gewild.
(uit een lijst van 23)

**Patiënten-
verenigingen**

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Financiële zorgen worden door de patiëntenverenigingen die we in België hebben gesproken niet spontaan als een grote last aangegeven. Kennis en emotionele steun zijn de belangrijkste on vervulde behoeften.

Kwalitatief onderzoek

Onbeantwoorde noden

Alle belanghebbenden zijn het erover eens dat er meer kan worden gedaan om patiënten te helpen bij het beheer van en de aanpassing aan hun aandoening

Patiënten & verzorgers

Tot de vijf meest uitdagende stadia van hun aandoening, zei

20%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, dat dit het "omgaan met de fysieke gevolgen van de aandoening voor de familie" was.
(uit een lijst van 23)

17%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, koos "leren zich aan te passen om met de aandoening te leven".
(uit een lijst van 23)

Medische professionals

Toen de artsen die deelnamen aan de enquête hun top-5 van uitdagende fasen voor het beheer van patiënten selecteerden, koos

26%

'patiënten helpen zich aan te passen aan het leven met de aandoening'
(uit een lijst van 28)

en toen hun werd gevraagd hun top 5 van fasen te kiezen waarin meer steun zou worden gewaardeerd, naast de verstrekking van geneesmiddelen en chirurgie, koos

24%

"patiënten helpen zich aan te passen aan het leven met de aandoening".
(uit een lijst van 28)

Patiëntenverenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntengroepen in ons onderzoek bieden al een selectie aan praktische en emotionele steun.

"Het emotionele van het proberen te accepteren? Accepteren dat je kanker hebt, dat bepaalde dingen zullen veranderen, dat niets ooit meer hetzelfde zal zijn als voorheen. Dat is een van de moeilijkste dingen."

Kwalitatief onderzoek

Onbeantwoorde noden

Zowel patiënten als medische professionals gaven aan dat er behoefte was aan ondersteuning van de verzorgers

33%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, koos “ondersteuning van verzorgers” als een van de vijf diensten waartoe zij het liefst toegang zouden hebben. (uit een lijst van 19)

26%

van de artsen die deelnamen aan de enquête zette “ondersteuning van verzorgers” bij de vijf diensten die de ervaring van patiënten met hun aandoening het meest zouden verbeteren. (uit een lijst van 19)

Patiëntenverenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Ondersteuning van verzorgers wordt niet spontaan als dienst genoemd door de patiëntenverenigingen die we in België hebben gesproken.

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Onbeantwoorde noden

Omgaan met mentale stress was een veelvoorkomende top-5 uitdaging onder patiënten en een top-5 gebied waar artsen meer steun willen geven

29%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste “**patiënten helpen om te gaan met de mentale stress die de aandoening veroorzaakt**” in hun top 5 als een gebied om hun patiënten meer steun te bieden, naast het verstrekken van medicijnen en chirurgie.

(uit een lijst van 28)

17%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête plaatste “**omgaan met mentale stress veroorzaakt door de aandoening**” in hun top 5 van meest uitdagende fasen voor henzelf of de persoon voor wie ze zorgen.

(uit een lijst van 23)

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntenverenigingen die aan het onderzoek deelnamen, stelden vast dat de fysieke belasting van de aandoening veel op het **psychologische en emotionele welzijn** van de patiënten weegt, in die mate dat de patiënten zich soms niet in staat voelen zich tot hun onmiddellijke steunnetwerk (familie en vrienden) te wenden, zodat collegiale ondersteuning van vitaal belang is.

“In België kunnen we altijd een beroep doen op de psycholoog in het ziekenhuis en ik probeer mensen die het moeilijk hebben altijd aan te raden om daar gebruik van te maken, zowel de familie als de partners en de patiënt.”

Kwalitatief onderzoek

A4. In welke van de volgende fasen, indien van toepassing, zou je je patiënten meer ondersteuning willen bieden dan alleen maar het verstrekken van geneesmiddelen en het uitvoeren van operaties, maar ben je momenteel daartoe niet in staat? [kies tot vijf uit een lijst van 28] Basis: n=120 (alle artsen)

A2. Als je denkt aan je ervaring met [KANKER/AF], welke van de volgende fasen was volgens jou de grootste uitdaging voor [PN: PATIENT INSERT jou] [PN: CARER INSERT de persoon voor wie je zorgt]? Basis=30 (alle patiënten/verzorgers)

Onbeantwoorde noden

Genoeg tijd hebben om met patiënten door te brengen was een top-5 uitdaging voor artsen

44%

van de artsen die aan de enquête hebben deelgenomen, plaatste **“voldoende tijd hebben om adequate zorg te verlenen aan alle patiënten die ik moet behandelen”** in hun top 5 van meest uitdagende fasen voor het managen van patiënten.

(uit een lijst van 28)

23%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, plaatste **“meer tijd voor medische consultaties”** bij de vijf diensten waartoe zij het liefst toegang zouden hebben.

(uit een lijst van 19)

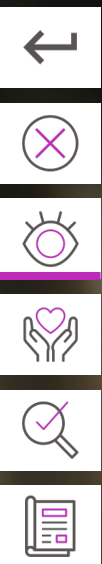

Inzichten van patiëntenverenigingen

Sommige patiëntengroepen uit ons onderzoek signaleren ook een probleem, namelijk dat patiënten veel informatie krijgen over hun aandoening en hoe die hun leven op verschillende manieren kan beïnvloeden, wat zeer **overweldigend kan zijn en wat betekent dat velen niet de ruimte hebben om zorgverleners belangrijke vragen over hun zorg te stellen.**

Kwalitatief onderzoek

Opvattingen over en percepties van de farma-industrie

Opvattingen over en percepties van de farma-industrie

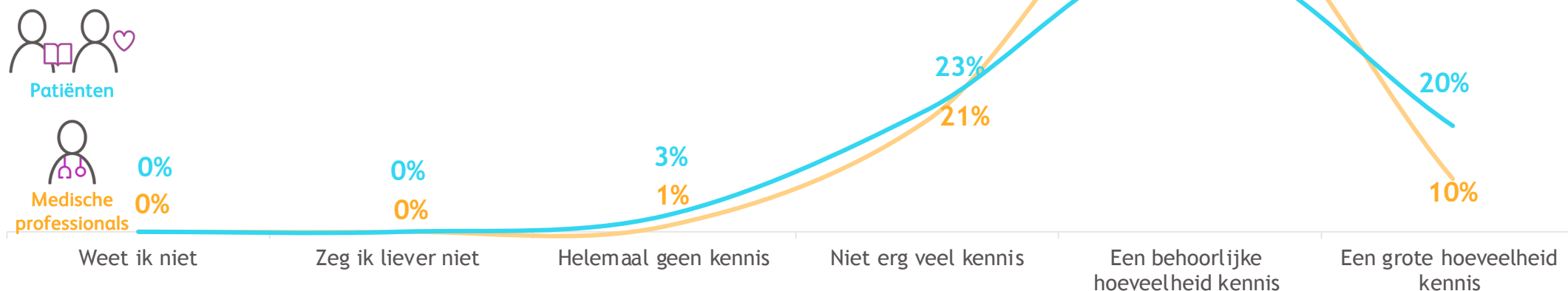
Naar nieuwe rollen voor de farma-industrie

Hoe kunnen we het beste actie ondernemen om de on vervulde behoeften van patiënten te ondersteunen?

De rijke en informatieve feedback die werd gedeeld over de on vervulde behoeften die door patiënten en medische professionals in deze enquête werden geuit, brengt nieuwe gebieden aan het licht waarop de respondenten denken dat de farma-industrie meer kan doen. In de volgende twee punten wordt uiteengezet hoe deze groepen momenteel tegen de farma-industrie aankijken en hoe zij deze op nieuwe manieren kunnen ondersteunen.

Hoe goed kennen de respondenten de farmaceutische bedrijven?

De meerderheid van patiënten en gezondheidswerkers in België zegt "redelijk tot veel kennis" over geneesmiddelen te hebben.

Opvattingen over en percepties van
de farma-industrie

Maar heel weinig artsen zien de farma-industrie
als partner in de zorg voor hun patiënten

Slechts

4%

van de gezondheidswerkers die aan de
enquête deelnamen, zegt dat de farma-
industrie **momenteel belangrijk is voor
de algemene zorgverlening aan
patiënten.**

Zij zien ziekenhuisverpleegkundigen (55%),
andere artsen (49%) en sociale diensten
(40%) als de belangrijkste partners.

(bij het kiezen van maximaal drie opties uit een lijst van 14)

Opvattingen over en percepties van
de farma-industrie

De meeste professionals in de gezondheidszorg en patiënten willen dat de farmaceutische industrie een positieve invloed heeft op meer dan alleen het verstrekken van geneesmiddelen

Innovatieve geneesmiddelen leveren

92%

De levenskwaliteit van patiënten
verbeteren

89%

Ervoor zorgen dat alle patiënten snel
toegang krijgen tot nieuwe
geneesmiddelen en therapieën

88%

Ervoor zorgen dat alle patiënten gelijke
toegang krijgen tot nieuwe
geneesmiddelen en therapieën

86%

Verantwoordelijke burgers zijn
in mijn land

83%

Ondersteunende activiteiten in de
samenwerking met professionals in de
gezondheidszorg

83%

Actief bijdragen aan een
kosteneffectief
gezondheidszorgsysteem

83%

Verwachtingen
van
farmaceutische
bedrijven

Percentage respondenten
dat het op een 5-
puntsschaal eens of zeer
eens is met elke stelling.

87%

Ervoor zorgen dat alle patiënten snel
toegang krijgen tot nieuwe
geneesmiddelen en therapieën

73%

Verantwoordelijke burgers zijn in
mijn land

73%

Sterk ingebed zijn in de
samenleving van mijn land

70%

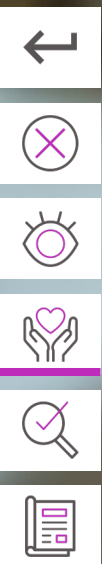
Innovatieve geneesmiddelen leveren

67%

Hulp bij het ondersteunen van
activiteiten in samenwerking met
patiëntenverenigingen

67%

Hulp om patiënten te ondersteunen
na medicamenteuze behandeling

Hoe de farma-industrie de noden van mensen kan ondersteunen

Hoe kan BMS helpen patiënten, verzorgers en artsen te ondersteunen?

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Patiënten, verzorgers, patiëntenverenigingen en artsen in België hebben oplossingen geïdentificeerd die de ervaringen van patiënten tijdens hun traject kunnen verbeteren.

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Patiënten willen dat de farmaceutische industrie niet alleen geneesmiddelen verstrekt, maar ook de oorzaken van de ziekte aanpakt

 Medische professionals

13%

van de artsen die deelnamen aan de enquête zette **"ziektepreventieprogramma's"** bij de vijf diensten die de ervaring van patiënten met hun aandoening zouden verbeteren.
 (uit een lijst van 19)

 Patiënten & verzorgers

17%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos **"ziektepreventieprogramma's"** als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
 (uit een lijst van 13)

30%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos **"screening van ziekten"** als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
 (uit een lijst van 13)

 Patiëntenverenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Screeningsprogramma's worden niet spontaan als een dienst genoemd door de patiëntenverenigingen waarmee wij in België hebben gesproken. Ziektebewustzijn en vroegtijdige signalering worden vaker genoemd.

Kwalitatief onderzoek

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Potentiële samenwerking met gezondheidstechnologie of de medische gemeenschap om de capaciteit van artsen te ondersteunen, zou waardevol kunnen zijn

10%

van de artsen die deelnam aan de enquête en koos voor **"onvoldoende tijd of capaciteit voor artsen"** als een onvervulde behoefte, denkt dat deze kan worden aangepakt in samenwerking met de farmaceutische industrie.
(kiezen uit een lijst van 12 potentiële onvervulde behoeften)

23%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête plaatste **"gezondheidstechnologiebedrijven"** in de top-5 van groepen waarmee farmaceutische bedrijven volgens hen meer zouden moeten samenwerken.
(uit een lijst van 12)

23%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen, koos **"gezondheidswerkers en de medische gemeenschap"** tot de top-5 van groepen waarmee farmaceutische bedrijven volgens hen meer zouden moeten samenwerken.
(uit een lijst van 12)

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Ziekenhuizen ondersteunen om ervoor te zorgen dat geen enkele patiënt de psychologische hulp mist waarvoor hij in aanmerking komt. De farmaceutische industrie kan ook systemen voor peer-to-peer ondersteuning en buddy-programma's helpen faciliteren. Dit zijn twee dingen die de patiëntenverenigingen die aan ons onderzoek hebben deelgenomen, als gebieden voor samenwerking hebben genoemd.

"Sommige mensen geven aan dat ze zo weinig of vrijwel geen psychologische ondersteuning krijgen."

Kwalitatief onderzoek

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Sommige patiënten in België zouden graag toegang hebben tot directe financiële steun

18%

van de artsen die deelnamen aan de enquête zette 'ondersteuning van verzorgers' bij de vijf diensten die de ervaring van patiënten met hun aandoening het meest zouden verbeteren.
(uit een lijst van 19)

19%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste 'directe toegang tot financiële ondersteuning' in de top-5 van diensten die de ervaring van patiënten met het leven met hun aandoening zouden verbeteren.
(uit een lijst van 19)

13%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, koos 'directe toegang tot financiële ondersteuning' als een van de vijf diensten waartoe zij het liefst toegang zouden willen hebben.
(uit een lijst van 19)

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

De financiële lasten voor patiënten waren geen groot thema bij de patiëntenverenigingen die wij in België hebben gesproken. Het blijkt dat sommige diensten, zoals psychologische bijstand, voor patiënten vrij gemakkelijk beschikbaar zijn, terwijl dat op andere markten niet het geval is.

Kwalitatief onderzoek

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Emotionele steun voor patiënten, hun familie en verzorgers vergemakkelijken

29%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste **'patiënten helpen omgaan met de mentale stress die de aandoening veroorzaakt'** in hun top 5 als een gebied om meer patiënten steun te bieden, naast het verstrekken van medicijnen en chirurgie.
(uit een lijst van 28)

40%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, plaatst **'emotionele steun voor patiënten'** bij de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

27%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête plaatste **'diensten na behandeling'** bij de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

"We hebben een besloten Facebookgroep waar alleen patiënten en hun naasten op kunnen, omdat we daar altijd met de patiënten en hun naasten werken."
Een patiëntenvereniging uit ons onderzoek

"We organiseren twee keer per week een gezamenlijke loop, en er is ook de mogelijkheid om één keer per week deel te nemen aan een nordic walking groep. We organiseren ook buddy-ondersteuning voor degenen die dat nodig hebben."
Een patiëntenvereniging uit ons onderzoek

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Artsen en patiënten zijn het er tot op zekere hoogte over eens dat patiëntenvoorlichting door de farmaceutische industrie kan worden aangepakt

Medische professionals

15%

van de aan de enquête deelnemende artsen die kozen voor 'onvoldoende informatie voor patiënten over de ziekte' als een on vervulde behoefte, denken dat deze in samenwerking met de farmaceutische industrie kan worden aangepakt.

(een keuze maken uit een lijst van 12 mogelijke onbevredigde behoeften)

Patiënten-
verzorgers

30%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos 'ziektevoorlichting' als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

Patiënten-
verenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Voorlichting over de verschillende aspecten van wat je kunt verwachten als je met kanker leeft en kanker bestrijdt, maakt een groot deel uit van de rol en de doelstellingen van de patiëntenverenigingen waarmee wij hebben gesproken. De meesten erkennen dat patiënten hiervoor op hen rekenen, maar niet iedereen heeft het gevoel altijd over de meest recente informatie te beschikken, of over de meest volledige kennis om patiënten en dierbaren zo goed mogelijk voor te lichten.

Kwalitatief onderzoek

A9. Welke van deze on vervulde behoeften zou volgens jou, afgezien van medicatie, kunnen worden aangepakt in samenwerking met de farmaceutische industrie om je patiënten te ondersteunen? Basis: Artsen die denken dat er behoeften zijn die door de farma kunnen worden aangepakt (n=117)

C2. Welke van de volgende diensten zou je beter ondersteund willen zien door farmaceutische bedrijven? / verzorger: Als je denkt aan de persoon voor wie je momenteel zorgt, welke van de volgende diensten zou je dan beter ondersteund willen zien door farmaceutische bedrijven? [Kies tot 5 uit een lijst van 13] Basis:30 (Alle patiënten/verzorgers)

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Het ondersteunen of faciliteren van verschillende platforms voor interacties tussen medische professionals en patiënten kan nuttig zijn

Patiënten & verzorgers

Face-to-face
30%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, plaatst "persoonlijke steungroepen met zorgverleners" bij de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie. (uit een lijst van 13)

Medische professionals

Face-to-face
24%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste 'persoonlijke steungroepen met gezondheidswerkers' bij de vijf diensten die de ervaring van patiënten met hun aandoening het meest zouden verbeteren. (uit een lijst van 19)

Online ondersteuning
30%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos "online steungroepen met zorgverleners" als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie. (uit een lijst van 13)

Online ondersteuning
5%

van de artsen die deelnamen aan de enquête plaatste 'online steungroepen met gezondheidswerkers' bij de vijf diensten die de ervaring van patiënten met hun aandoening het meest zouden verbeteren. (uit een lijst van 19)

Patiëntenverenigingen

Inzichten van patiëntenverenigingen

Onder de patiëntenverenigingen waarmee we in België spraken, wordt het met elkaar in contact brengen van zorgverleners en patiënten om kennis te vergroten, gezien als een geschikte manier voor een grotere betrokkenheid van de farmaceutische industrie.

"Ja, als het gaat om persoonlijke steungroepen van medische professionals, dat wordt al gedaan, dus als wij een infodag geven of als er een infodag in een ziekenhuis is, wordt die meestal gesteund door farmaceutische bedrijven, die zijn goed."

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Patiënten en verzorgers zouden ook graag ondersteuning van de farma-industrie zien voor online en face-to-face peer support groepen

Face-to-face

30%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête hebben deelgenomen, plaatste **“persoonlijke steungroepen met andere patiënten met dezelfde aandoening”** bij de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

Online ondersteuning

17%

van de patiënten en verzorgers die deelnamen aan de enquête koos **“online steungroepen met andere patiënten met dezelfde aandoening”** als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

Patiënten-
verenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

De meeste patiëntenverenigingen die aan ons onderzoek deelnamen, spraken over het belang van **steungroepen voor patiënten, of dat nu online of op afstand is, men is het er algemeen over eens dat deze een sleutelrol spelen in de omgang van patiënten en hun dierbaren met kanker en de verschillende lasten en hindernissen die ermee gepaard gaan.**

Kwalitatief onderzoek

Symptombewustzijn

Diagnose

Behandelingsplan

Opvolging

Vandaag

Hoe de farma-industrie kan ondersteunen

Er bestaat enige consensus dat de farmaceutische industrie steun kan verlenen aan verzorgers van patiënten

Patiënten & verzorgers

23%

van de patiënten en verzorgers die aan de enquête deelnamen, koos **'ondersteuning van verzorgers'** als een van de vijf diensten die zij het liefst beter ondersteund zouden zien door de farmaceutische industrie.
(uit een lijst van 13)

Medische professionals

15%

van de artsen die deelnamen aan de enquête die kozen voor **'onvoldoende begeleiding of voorlichting voor verzorgers bij de ondersteuning van hun naasten'** als een on vervulde behoefte, denkt dat dit in samenwerking met de farmaceutische industrie kan worden aangepakt.
(uit een lijst van 12)

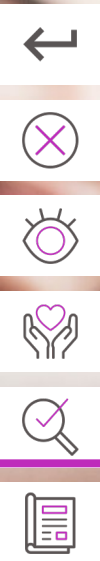
Patiënten-
verenigingen

“

Inzichten van patiëntenverenigingen

Ondersteuning van verzorgers wordt niet spontaan als dienst genoemd door de patiëntenverenigingen die we in België hebben gesproken.

Kwalitatief onderzoek

Ons engagement voor de
volgende stappen

Belangrijkste bevindingen en conclusies van onze discussie met patiëntenverenigingen

Groepen waarmee wij hebben gesproken, willen graag steun van de farmaceutische industrie, maar willen de hulp van de farmaceutische industrie daar waar deze het meest zinvol is

Sommige patiëntenverenigingen hebben hulp nodig bij het vergroten van de kennis over ziekten in het algemeen, en meer specifiek over beschikbare en nieuwe behandelingen voor patiënten.

Samenwerking met patiëntenverenigingen om voorlichting te geven over de verschillende tekenen en symptomen van kanker, en hoe om te gaan met de verschillende aspecten van de strijd tegen kanker, zoals bijwerkingen, behandelingsmogelijkheden, enz.

Lobbyen voor betere voorlichting en tests voor een vroegere diagnose van sommige vormen van kanker.

Ziektepreventie en een vroegere diagnose van kanker zijn voor veel groepen van cruciaal belang. Sommigen melden dat een langdurig diagnosetraject de prognose van patiënten kan verslechteren. Lobbyen voor voorlichting en testprotocollen is waar de farmaceutische industrie zou kunnen helpen.

Creëer meer ruimte voor interactie tussen patiënten en zorgverleners buiten de afspraken om.

BMS zou kunnen helpen bij het organiseren van evenementen zoals vraag- en antwoordsessies en zorgpanels, waardoor patiënten de ruimte krijgen om meer vragen te stellen in een bezinnende sfeer. Velen zijn niet in staat deze vragen tijdens hun afspraak te stellen, omdat ze maar weinig tijd hebben of te veel informatie krijgen.

Peer-to-peer ondersteuning vergemakkelijken

Hoewel patiëntenverenigingen niet willen dat de farmaceutische industrie zich al te zeer bemoeit met initiatieven op het gebied van emotionele ondersteuning, zou de farmaceutische industrie patiëntenverenigingen kunnen helpen bij het opzetten van meer geavanceerde ondersteuningsnetwerken, zoals buddy-ondersteuning, die door sommige groepen als een doel werd genoemd.

Ons uitgangspunt voor nieuwe samenwerkingen in België

We hebben je begrepen. Wij verbinden ons ertoe om samen met jou actie te ondernemen

Wat we van jou hebben vernomen

De feedback die je hebt gedeeld in deze patiënten- en beroepsenquêtes is verhelderend. Wij waarderen je openhartige inbreng.

Met het initiatief 'Because there is more to do' zijn we een reis begonnen om meer te weten te komen over je situatie, je zorgen, **wat je van ons verwacht, en waar je denkt dat de farma-industrie meer kan doen** om patiënten en de samenleving in België te helpen.

Onze reis samen begint vandaag

Wij zullen nu voortbouwen op wat wij van jou hebben geleerd. De volgende stap is een diepere betrokkenheid om te onderzoeken waar we je behoeften het meest effectief kunnen ondersteunen.

In de komende maanden zullen wij een **breder dialogoog aangaan** met de gezondheidszorgsector.

Is er een rol weggelegd voor BMS & de farma-industrie in België?

Wij wilden weten of er voor BMS en de farmaceutische industrie in België een rol is weggelegd die verder gaat dan het leveren van innovatieve geneesmiddelen. En zo ja, welke rol?

Uit je antwoorden blijkt dat er een rol is weggelegd voor de farmaceutische industrie.

Ons engagement: wat je van BMS kunt verwachten

De conclusie van dit verslag is het begin van onze toekomstige reis samen. Wij verbinden ons ertoe met jou samen te werken om actie te ondernemen op de gebieden die je hebt bepaald, waaronder: **nieuwe samenwerkingen met patiëntenorganisaties en professionals in de gezondheidszorg.**

Technische opmerkingen

Technische opmerkingen

Technische nota - Enquête bij patiënten en verzorgers

In opdracht van Bristol Myers Squibb voerde Ipsos MORI een online enquête uit bij een steekproef van 214 patiënten en verzorgers (oncologiepatiënten, oncologieverzoekers, atriumfibrillatiepatiënten, atriumfibrillatieverzoekers) in acht Europese landen (Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland). De online enquêtes werden gehouden tussen 11 januari 2021 en 26 april 2021.

De respondenten werden gerekruteerd via onlinepanels, en als zodanig bevat de steekproef respondenten die betrokken zijn bij marktonderzoekpanels en ervoor kozen deel te nemen aan de enquête.

De steekproef omvat het volgende per land:

	AT	BE	DK	FI	NL	NO	SE	CH
Totaal	30	30	20	30	30	15	29	30
Oncologiepatiënten	8	8	8	8	8	10	8	8
Oncologische zorgverleners	7	7	7	7	7	5	7	7
Atriumfibrillatie patiënten	8	8	3	8	8	0	8	8
Atriumfibrillatie verzorgers	7	7	2	7	7	0	6	7

Bij de rapportage over de resultaten per land worden de enquêtegegevens gewogen om te zorgen voor een gelijke bijdrage van oncologiepatiënten/verzorgers en atriumfibrillatiepatiënten/verzorgers binnen een land*. Bij rapportage op totaalniveau worden de gegevens extra gewogen om een gelijke bijdrage per land te garanderen.

* Behalve in Noorwegen, waar de steekproef alleen uit oncologiepatiënten/verzorgers bestaat, en waar dus geen weging werd toegepast.

Technische nota - Enquête gezondheidswerkers

In opdracht van Bristol Myers Squibb heeft Ipsos MORI een online enquête uitgevoerd onder een steekproef van 839 professionals in de gezondheidszorg (artsen in de eerstelijnszorg, cardiologen en oncologen/hematologen) in acht Europese landen (Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland). De online enquêtes werden gehouden tussen 11 januari 2021 en 26 april 2021.

De respondenten werden gerekruteerd via onlinepanels, en als zodanig bevat de steekproef respondenten die betrokken zijn bij marktonderzoekpanels en ervoor kozen deel te nemen aan de enquête.

De steekproef omvat het volgende per land:

	AT	BE	DK	FI	NL	NO	SE	CH
Totaal	105	120	100	93	120	70	116	115
PCP's	50	50	50	51	50	42	50	50
Cardiologen	30	40	30	22	40	18	40	40
Oncologen/hematologen	25	30	20	20	30	10	26	25

Bij de rapportage over de resultaten per land worden de enquêtegegevens gewogen om te zorgen voor een gelijke bijdrage van artsen, cardiologen en oncologen/hematologen. Bij de rapportage over de totale resultaten worden de enquêtegegevens bovendien gewogen om een gelijke bijdrage per land te garanderen.

Technische nota - Kwalitatief onderzoek door patiëntenadviesgroepen:

In opdracht van Bristol Myers Squibb heeft Ipsos MORI verkennend kwalitatief onderzoek uitgevoerd in acht Europese markten (Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland). In totaal hebben 40 respondenten een telefonisch diepte-interview met webondersteuning ingevuld (37 respondenten werkten voor een adviesgroep voor oncologiepatiënten, 3 voor een adviesgroep voor atriumfibrillatiepatiënten). De respondenten werden telefonisch geworven via externe panelleveranciers. De interviews werden afgenomen tussen 11 januari 2021 en 26 april 2021.

Er zij op gewezen dat deze kwalitatieve onderzoeksbenadering het scala van attitudes en meningen van de deelnemers in detail bestudeert en dat de bevindingen beschrijvend en illustratief zijn, niet statistisch representatief.

Technische opmerking - Single-blinded Open Invitation Digital 'Humanity' Survey:

In opdracht van Bristol Myers Squibb heeft Ipsos MORI een online-enquête gehouden onder een groep van 821 volwassenen van 16 jaar en ouder in negen Europese landen (Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland). De interviews werden afgenomen tussen 20 november 2020 en 18 januari 2021.

De respondenten werden uitgenodigd te reageren op een open uitnodiging van Bristol Myers Squibb om hun mening te geven over de farmaceutische industrie, de farmaceutische bedrijven en de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd in verband met de verstrekking van gezondheidszorg in hun land. Deze uitnodiging werd verspreid via een reeks betaalde reclamekanalen op websites en sociale media, maar ook via rechtstreekse e-mails en organische berichten:

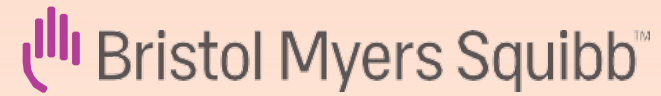
- betaald bericht op LinkedIn;
- organische berichten op LinkedIn;
- directe e-mail aan BMS werknemers;
- hosting op Bristol Myers Squibb websites.

Als zodanig omvat de steekproef een mix van respondenten die op de online-campagne hebben gereageerd en ervoor hebben gekozen deel te nemen, en is zij geen representatieve steekproef van de bevolking van de landen die in de campagne zijn opgenomen. Het is ook waarschijnlijk dat de respondenten reeds betrokken zijn bij Bristol Myers Squibb en/of de farmaceutische industrie in het algemeen. De steekproef omvat leden van het publiek, patiënten, zorgverleners, gezondheidswerkers, werknemers in de farmaceutische industrie en hun vrienden en familie. De resultaten zijn indicatief van aard en weerspiegelen uitsluitend de antwoorden van de deelnemers aan de enquête. Deelnemers buiten de vermelde landen werden uitgescreend en konden niet deelnemen.

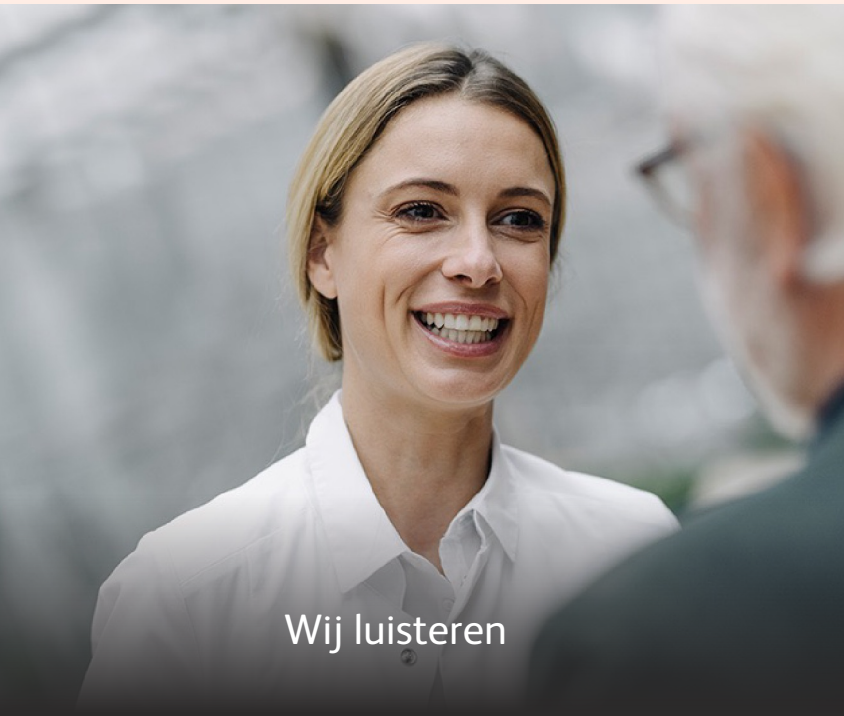
In totaal waren er 129.688 kliks op de enquête, waarbij 821 respondenten de enquête hebben ingevuld.

	AT	BE	DK	FI	LU	NL	NO	SE	CH
Totaal	82	325	33	30	0	193	35	55	68
Medische professionals	20	60	14	11	0	19	9	10	16
Patiënten of verzorgers	16	105	8	6	0	79	11	13	19
Werknemers farmaceutische bedrijven	22	96	4	8	0	39	7	7	24
Andere	34	119	13	14	0	79	12	33	23

Bij de rapportage over de globale resultaten zijn alle deelnemers in aanmerking genomen en is op de gegevens geen weging toegepast.

Because there is more to do

Wij luisteren

Wij hebben je gehoord

Laten we samen handelen!